

RISICO: BLOOTSTELLING AAN ASBEST ^[1] BIJ HET VERWIJDEREN EN AFVOEREN VAN AC-BUIZEN

Beschrijving: Bij het werken aan asbestcement (AC) gasleidingen kan asbest vrijkomen. Blootstelling aan asbest kan op lange termijn ernstige gezondheidsschade veroorzaken.

Randvoorwaarden en criteria

- Het verwijderen en afvoeren van AC-gasleidingen dient te worden uitgevoerd door hiervoor opgeleid personeel met de juiste aanwijzing (VIAG).
- De te verwijderen AC-gasleidingen zijn buiten gebruik. Zie VIAG VWI G-20.

MAATREGELEN MEDEWERKER BIJ HET VERWIJDEREN EN AFVOEREN VAN AC-BUIZEN

Voor u begint

- U heeft minimaal de asbestopleidingen gevolgd als aangegeven in de [VA-02 sectorale asbestopleidingen](#) ^[2] en heeft uitleg op basis van deze werkinstructie gehad.
- Als de omstandigheden afwijken van het VIAG werkplan: staak de werkzaamheden en neem contact op met de werkverantwoordelijke.
- Controleer de aanwezigheid van de benodigde middelen:
 - wegwerpoverall (type 5/6) vlamvertragend
 - veiligheidshelm bij werkzaamheden in de sleuf en bij hijswerkzaamheden
 - veiligheidslaarzen (S5) of veiligheidsschoenen (S3) met wegwerp overlaarzen
 - neopreen/nitril werkhandschoenen welke goed afsluiten
 - een gelaatmasker met P3-filter
 - voldoende met asbestopdruk gemerkte luchtdichte kunststof afvalzakken
 - kunststoffolie van voldoende dikte (minimaal 0,2 mm) en plakband
 - emmer water met handveger
 - vernevelingsspuut gevuld met water
 - container(s) met containerbag of big bag
- Gebruik bij de destructieve werkzaamheden alleen de volgende hulpmiddelen:
 - voorhamer, stootijzer of beitel;
 - kettingknijper voor het delen van buizen met een inwendige diameter kleiner dan 500 mm;
 - pneumatisch aangedreven kettingknijper voor het delen van buizen met een inwendige diameter groter dan 500 mm.
- Zet de omgeving af zodat toegang door derden wordt voorkomen.
- Eet, drink en rook niet binnen de afgebakende werkplek.
- Voer de werkzaamheden zo uit dat daarbij zo min mogelijk werknemers direct betrokken zijn;
- Zorg dat de buis bedekt blijft met ongeveer 5 tot 10 cm grond totdat u begint met het werken aan de buis.
- Bij het vrijmaken/schoonmaken van de buis eerst de voorgeschreven PBM aantrekken en vervolgens leidingdeel nat maken.
- Ontgraaf niet meer AC-gasleiding dan op dezelfde werkdag kan worden verwerkt.

Tijdens het werk

- Draag een wegwerpoverall, veiligheidslaarzen, neopreen/nitril werkhandschoenen en het P3 gelaatmasker. Zie hiervoor de [aan- en uitkleedinstructie \(bijlage 4, VA-01\)](#) ^[3]
- Graaf de te breken mof handmatig vrij nadat de leiding is ontgraven. Voorkom beschadiging van de leiding door graven.
- Breng folie aan onder de te breken mof om brokstukken te kunnen opvangen en volledig te kunnen verwijderen.
- Maak de mof nat en splijt deze met behulp van een stootijzer, (voor)- hamer en beitel.
- Zo mogelijk deze handeling tot het stukslaan van één mof beperken. Als de leiding daarvoor te lang is, mag u deze wel op twee punten stukslaan.
- Zorg dat bij alle werkzaamheden de breuk- en snijvlakken vochtig zijn, dus ook direct na het breken vochtig maken.
- De buizen vervolgens uit de opeenvolgende moffen schuiven en uit de sleuf tillen. Als een graafmachine wordt gebruikt moet deze zijn voorzien van klemmen die bekleed zijn met rubber of neopreen/nitril, ook kan met een hijsband worden gewerkt. Het gebruik van een hijsketting is niet toegestaan.
- Indien plaatselijke omstandigheden zodanig zijn dat alleen gebruik van stootijzer, (voor)hamer en beitel niet mogelijk is en het noodzakelijk is om buizen met een kettingknijper in stukken te delen, dan moet dit tot het minimum beperkt worden. Tijdens het knippen de buizen vochtig houden.
- Bij het verwijderen van buizen, breuk zoveel mogelijk voorkomen.

- Indien bij werkzaamheden veelvuldig breuk optreedt bepaalt de eerstverantwoordelijke de te nemen maatregelen.
- Kleine brokstukken onmiddellijk verzamelen en verpakken in met asbestopdruk gemerkte kunststof afvalzakken. De zakken direct luchtdicht afsluiten.
- Na beëindiging van de werkzaamheden de werkplek visueel inspecteren op eventueel achtergebleven asbesthoudend afval en dit verzamelen en verpakken in luchtdichte kunststof zakken, voorzien van een asbeststicker.
- Sluit asbestafvalzakken met zo min mogelijk lucht af door middel van de zwanenhalsmethode. Doe een tweede afvalzak om de eerste asbest afvalzak, maar sluit deze nog niet af. Deze kan gebruikt worden voor het verzamelen van de wegwerp PBM na afronding van de werkzaamheden.
- Verpakken van de buizen (en/of andere grote restanten):
 - Als de container zich naast de sleuf bevindt, de buis direct in de container geplaatst kan worden EN de container is voorzien van een dubbele inliner (asbest bigbag) hoeft de buis niet te worden ingepakt
 - Als de container op afstand staat verpak je de buis IN de sleuf met sleef of plasticfolie en transporteer je de buis vervolgens naar de container
 - Als er geen container staat moet de buis dubbel ingepakt worden in/aan de sleuf en vervolgens worden getransporteerd.
- Indien er voor reparatie slechts een buisdeel afgevoerd dient te worden, dan mag deze ook, mits dubbel verpakt, naar een daarvoor bestemde asbestcontainer/asbest inzamelpunt conform eigen interne afval/afvoer procedure worden gebracht.
- Dek de asbestafvalcontainers af met een dekzeil of klep en voorzie ze van een waarschuwing "Voorzichtig: bevat asbest".
- Voer het afval en de asbestcementbuizen bij voorkeur elke werkdag af naar een erkende verwerker.
- Als het asbestafval in de asbestafvalcontainers niet direct van het werk naar een stortplaats wordt afgevoerd, plaats en beveilig deze asbestafvalcontainers dan zodanig dat onbevoegden niet met het asbesthoudende afval in aanraking kunnen komen.
- Reinig de gebruikte gereedschappen grondig met water en een natte handveger
- Verwijder de folie onder de leiding en doe deze in de asbestzak.
- Laarzen, neopreen/nitril werkhandschoenen met een natte handveger borstelen en afspoelen. In de profielen van de laarzen mag geen aanhangend vuil meer aanwezig zijn.
- Handveger bij voorkeur afvoeren met asbesthoudend afval, bij hergebruik goed schoonmaken met water.
- Trek de asbest PBM uit en deponeer de gebruikte wegwerpkleding samen met het filterend P3 masker in de speciaal voor AC-afval bestemde containerbag of in de asbest afvalzak en sluit deze af met behulp van de zwanenhalsmethode.
- Was handen en gezicht.
- Als u tussentijds de werkplek verlaat volg dan de instructies zoals aangegeven bij "Uitkleden na betreding ruimte of uitvoeren werkzaamheden" van de aan- en uitkleedinstructie.
- Bij het weer betreden van de werkplek volg de instructies zoals aangegeven bij "Aankleden bij betreding en/of werkzaamheden" van de aan- en uitkleedinstructie.

Tijdelijke opslag op werklocatie

- Er dienen zodanige maatregelen genomen te worden dat derden niet in aanraking kunnen komen met het opgeslagen asbesthoudend afval.
- Als er op de werklocatie geen container aanwezig is/kan zijn, buizen en/of andere grote onbeschadigde restanten dubbel inpakken met folie welke voorzien is van asbestopdruk.
- Tijdelijke opslaglocatie binnen het werkgebied afbakenen met asbestlint en/of geel zwarte ketting.

Maatregel voor: Medewerker

Maatregel status: Goedgekeurd door de Nederlandse Arbeidsinspectie

Datum: 8 augustus
2024

Revisie informatie: 6-7-18, 11-12-18, 12-11-20, 3-11-22, 24-3-23, 19-07-23, 24-07-24

BIJLAGE	GROOTTE
Asbestcementinstructiekaart .pdf [4]	1.13 MB
VA-01 bijlage 4 aan-uitkleedinstructie.pdf [5]	936.92 KB

Links

[1] <https://netwerkbedrijven.dearbocatalogus.nl/r1> [2] <https://netwerkbedrijven.dearbocatalogus.nl/sectorale-asbestopleidingen> [3] https://netwerkbedrijven.dearbocatalogus.nl/sites/default/files/wenb/page/va-01_bijlage_4_aan-uitkleedinstructie.pdf [4] https://netwerkbedrijven.dearbocatalogus.nl/files/netwerkbedrijven/oplossing/asbestcementinstructiekaart_2.pdf [5] https://netwerkbedrijven.dearbocatalogus.nl/files/netwerkbedrijven/oplossing/va-01_bijlage_4_aan-uitkleedinstructie_4.pdf

